

63

p-15

04 AUG 2010

ՊՐՈԼԵՏԱՐՆԵՐ ԲՈԼՈՐ ՅԵՐԿՐՆԵՐԻ, ՄԻԱՅԵ՛Ք

ԹԱԼԻՆԻ ՇՐՋԱՆԻ 1937 ԹՎԻ
ՊԱՐՏԱԴԻՐ
ԱԳՐՈՒՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ
ԿԱՆՈՆՆԵՐԸ

63
Թ-15

«Բ. ԴՐՈՇՈՎ»-Ի ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ
Վ. ԹԱԼԻՆ

1937 թ.

17.04.2013

14719

ՊԱՐՏԱԴԻՐ ՎՈՐՈՇՈՒՄ

ԹԱՆԻՆԻ ՇՐՋԱՆԱՅԻՆ ԳՈՐԾԱԴԻՐ ԿՈՄԻՏԵՅԻ
ԱԳՐՈՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԿԱՆՈՆ-
ՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

(Հաստատված է Թալինի շրջանային
գործադիր կոմիտեյի նախագահության
1937 թվի փետրվարի 28-ի նիստում,
հիմք՝ արձանագրություն № 4)։

Ցենսուր. ԽՍՀ Միության ժողովրդական
կոմիտեների խորհրդի ս. թ. փետրե-
վարի 5-ի վորոշումից՝ բերքատվության
արձրացման մասին, Թալինի շրջանային
գործադիր կոմիտեն 1937 թվի համար սահ-
մանում է հետևյալ պարտադիր ագրո-տեխ-
նիկական կանոնները։ Ըստ հողային, կլի-
մայական և ուղեփային պայմանների շրջա-
նի գյուղերը բաժանել չորս յենթաշրջանի։

1. Առաջին յենթաշրջանի մեջ մտնել
վ. Թալինի հողերի լեռնային մասը, Ղարա-
դուլա, Թըլլը, Գյալթո, Բյալաշբեկ, Սորեկ,

Արեգ, Սաբունջի, Ն. Արթիկ, Լիճյաթագ, Սուլսզ, Զաբնջա, Զիթհանքով, Բարոժ գյուղերը և Մաստաբայի հողերի դաշտային մասը:

2. Յերկրորդ յենթաշրջանի մեջ մտնել՝ Վ. Թալինի հողերի դաշտային մասը, Ն. Թալին, Աննակ, Մեհրիբան, Աբալդ, Ն. Աղշաղալա, Ագաբակ, Յեղի, Բաղշաղուղ, Բյալաբյութ գյուղերը և Դադալուլի, Այնալուլի, Դյոզլուլի, Ն. Դաբադոյմազի, Վ. Դաբադոյմազի հողերի ներքին մասերը:

3. Յերրորդ յենթաշրջանի մեջ մտնել՝ Ն. Փիթիբեյան, Իրինգ, Դիան, Շղարշիկ, Վ. Աղշաղալա, Բալսզ, Ավթոնա գյուղերը և Վոսկեթասի, Լըմզլուլի հողերի ներքին մասերն ու Դյոզլուլի, Դադալուլի, Այնալուլի, Ն. Դաբադոյմազի, Վ. Դաբադոյմազի հողերի լեռնային մասերը:

4. Զորրորդ յենթաշրջանի մեջ մտնել՝ Ադիաման, Ահազի, Մուսլուղլի, Վ. Փիթիբեյան գյուղերը և Մաստաբայի «Դամեր» կոչված հողերը, Վոսկեթասի հողերի լեռնային մասը, Լըմզլուլի հողերի վերին մասը:

ՀՈՂԻ ՆԱԽԱՊԱՏՐԱՍՏՈՒՄԸ ԳԱՐՆԱՆԱՅԱՆԻ ՀԱՄԱՐ

1. Ապահովել աշնանավարը կատարված հողամասերի խնամքով մշակումը գարնանը, ընդվորում աշնանավար արված ծանր, կրպշուն հողերը, ինչպես և ուշ աշնանավար արված հողերը, պետք է կրկնավար արվին ու փոցիվեն: Մյուս հողերում աշնանավարի ամբողջ տարածությունը պետք է կուտիվացիայի յենթարկվի կամ փոցիվի դաշտային աշխատանքներն սկսելու ժամանակը: Արմատները հողամասերից հավաքել, դուրս տանել և այրել:

2. Բանջարանոցային կուտուրաների և կարտոֆիլի ցանքի համար հերկը կատարել 20—25 սմ. խորությամբ և վորակով (յուրաքանչյուր անգամ, արտը վարելուց հետո, այդ հողամասը պետք է ընդունվի վաղի վորակը պարզող հատուկ հանձնաժողովի կողմից):

Հացահատիկային կուտուրաների համար վարը կատարել 18—20 սմ. խորությամբ:

ԳՍՐԱՆԱՅԱՆԻ ՍԵՐՄԵՐԻ ՆԱԽԱՊԱՏՐԱՍՏՈՒՄԸ

1. Ցանվելիք բոլոր տեսակի սերմացուները տեսակավորել և հարյուր տոկոսով զտել, այն հասցնելով պետական կոնդիցիային:

2. Կատարել սերմ-ֆոնդերի վերականգնողական ստուգում առաջին անգամ՝ մինչև դեկտեմբերի մեկը, յերկրորդ անգամ՝ հունվարի 30-ին, իսկ յերրորդ անգամ ստուգումն ավարտել ցանքն սկսելուց 20 ուր շուտ: Նշմուշները պետք է վերցնել կցված ազրոնոմի կամ լաբորանտի միջոցով:

Վոչ մի դեպքում չի թույլատրվում ցանք կատարել առանց սերմերն ստուգող լաբորատորիայի փաստաթղթերի, վորոնք կնշնն սերմերի պետական կոնդիցիա ունենալը: Կոնդիցիային չհամապատասխանող սերմացուն պետք է կրկին անգամ զտել և նմուշն ուղարկել անալիզի:

3. Մինչև ցանք կատարելն ամբողջ սերմացուն ախտահանել — չոր ախտահանումը կատարել ցանքից 15-20 ուր առաջ, իսկ

թաց ախտահանումը՝ ցանքին ղուգընթաց: Վոչ մի դեպքում չի թույլատրվում բահով, թիակով կամ պարկով ախտահանել:

Գարու և հաճարի սերմացուն ախտահանել կիսաչոր յեղանակով, իսկ ցորենը — մինչև մեկ տոկոս վարակվածության դեպքում — ախտահանել չոր մեթոդով, 1-2 տոկոս վարակվածության դեպքում՝ թաց յեղանակով (ֆորմալինով), իսկ 2 տոկոսից բարձր վարակվածության դեպքում՝ ըստ հնարավորին կատարել միջկուլտնտեսային փոխանակում — հարևան կուլտնտեսությունից վերցնելով լավորակ սերմացու, կամ հակառակ դեպքում՝ այն ևս ախտահանել ֆորմալինով:

III

ՑԱՆԻԻ ԺԱՄԿԵՑՆ ՈՒ ՆՈՐՄԱՆԵՐԸ

1. Գարնանացանն ավարտել 6-9 աշխատանքային ուրում:

2. Ըստ կուլտուրաների, ցանքի ձևերի և յենթաշրջանների սահմանել ցանքի հետեյալ նորմաներ:

(8-րդ եջում տես աղուսյակը)

Յանգի ձեվերը	Կույսու- րացներ	Սերմի նորման ըստ յեն- թաշրջանների			
		1-ին յեն- թաշրջան	2-րդ յեն- թաշրջան	3-րդ յեն- թաշրջան	4-րդ յեն- թաշրջան
Շարքացան	Դարնան ցորեն	1,3	1,3	1,3	1,3
	Դարնան գարի	1,5	1,5	1,5	1,4
Շաղացան	Դարնան ցորեն	1,4	1,4	1,4	1,4
	Դարնան գարի	1,8	1,7	1,75	1,75
»	Վիկա- վարսակ	1,5	1,55	1,6	1,5
»	Կորնդան	1,1	1,0	1,0	1,0
»	Առվույտ	0,2	0,2	0,2	—
»	Կարտոֆիլ	20,0	20,0	20,0	20,0
»	Ցեզիպտա- ցորեն	0,50	0,60	0,60	0,60
»	Կտավհատ	0,45	0,45	0,50	0,50
Շարքացան	Վիկա- վարսակ	1,35	1,40	1,50	1,50
»	Կորնդան	1,0	0,90	0,90	0,90
»	Ցեզիպտա- ցորեն	0,50	0,50	0,50	—

ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ.—Ցանքի սերմի նոր-
մաները յենթաշրջանների համար միջինն
են։ Յուրաքանչյուր կոլտնտեսության, ա-
ռանձին բրիգադի հողամասի վորակը և
ցանքի ժամկետը նկատի ունենալով սեր-
մի քանակն ըստ հողատեսակի կարող է
փոփոխման յենթաբովելը

IV

ՅԵԼԵՐԻ ՄՇԱԿՈՒՄՆ ՈՒ ԺԱՄԿԵՏՆԵՐԸ

1. Վաղ ցեղը կատարել գարնանացանին
գուզընթաց և բոլոր յենթաշրջաններում ա-
վարտել վոչ ուշ քան մայիսի 1-ը։

2. Յելի խորութունը պետք է լինի
20-22 սմ.։

3. Յելը կատարելուն պես հողամասն ան-
միջապես զիգզագել և հարթել։

4. Հետագայում ցելերի վրա անձրևներ
տեղալուց, կամ մոլախոտեր յերեվալուց և
կեղևակալելուց հետո անմիջապես կատարել
մակերեսային փերացում, բայց վոչ ուշ
քան հիմնական ցել կատարելուց 15-20 որ
հետո՝ թեվերը նախապես հանված բազմա-
խոփ գութաններով (լուչչիճիկներով) — ցե-
լերը մաքրել մոլախոտերից։

5. Առաջին փերացումից հետո, ամռան

ընթացքում հողը փխրացնել յերկրորդ անգամ, կամ գիգղադել, փոխցել այն ցելը, վորի վրա մոլախոտեր կյերեման, կամ այն կկեղեկակարվի:

6. Հարոսների խոտի հունձն սկսել խոտաբուսյան 50 տոկոսի ծաղկման շրջանում և խոտհնձից անմիջապես հետո կատարել վարը:

7. Յելին զուգընթաց զիգղագել, փոցխել այն հողերը (ցելը), վորտեղ աշնանացան ե կատարվելու, իսկ հաջորդ տարվա դարնանացանի ուշ ցելերը թողնել առանց փոցխելու՝ ակոսային դրությամբ:

8. Ուշ ցելն սկսել և ավարտել—1-ին և 2-րդ յենթաշրջաններում՝ հունիսի 20-ին ու ավարտել հուլիսի 20-ին, իսկ 3-րդ և 4-րդ յենթաշրջաններում՝ հուլիսի 1-ին ու ավարտել ոգոստոսի 1-ին:

9. Բերքահավաքին զուգընթաց կատարել խողանավար 8-10 սմ. խորությամբ:

V

ՅԱՆՔԻ ԽՆԱՄՔԻ

1. Վորպես կանոն յերկու անգամ հարյուր տոկոսով քաղհանել և՛ աշնանացանի, և՛ դար-

նանացանի տարածությունները, այն հաշվով, վոր ցողուն գցած չլինի (դեռ լուրացեզած) և վոչ մի մոլախոտ դաշտում չմնա:

2. 1936 թվին աշնանացան կատարած դաշտերից 1937 թվի վաղ դարնանը փոցխել կավային, կավավազային հողերը, իսկ դարնանացան հացահատիկների ցանքերը փոցխել թփակավան շրջանում: Նույնը կատարել ընահան խոտհարքների, առվույտի ու կորնգանի ցանքերում:

3. Հնձել միջնակների ցանքերի գլխածայրերի, առունների, չաղիքների, ճանապարհների վրա բուսած մոլախոտերը՝ մինչև նրանց ծաղկելը: Բաղհանված և հնձված մոլախոտերն անմիջապես հավաքել ու հեռացնել դաշտերից:

4. Մինչև դարնանացանն սկսելը մաքրել բոլոր վոռոգվող թե՛ մայր, և թե՛ ամբողջ ջրային ցանցի առունները և լճակները: Ոգտագործել դարնան հեղեղների ու անձրևների ջրերը: Զուրն ոգտագործել արդյունավետ կերպով: Զրելու աշխատանքը կատարել գիշերը և ցերեկը՝ չտալով վոչ մի կաթիլ ջրի կորուստ:

5. Յանքերը փռուգել առնվազն յերկու անգամ, առաջինը՝ թփակալման (լուրս գցելու), յերկրորդը՝ հասկեր գցելու շրջանում:

6. Մնուցում կատարել փոցխի տակ և ջրի հետ միասին:

VI

ՍԵՐՄԱՐԱՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

1. Յուրաքանչյուր կոլտնտեսության ցանաքային տարածություններից առանձնացնել սերմարանների հատուկ հողամասեր՝ ընտիր սերմացու ցանելու համար—աշնանացան ցորեն՝ 12 տոկոս, գարի՝ 13 տոկոս, գալնանացան ցորեն՝ 15 տոկոս և ընդեղեններ՝ 15 տոկոս (ըստ ամբողջ ցանքի տարածությունների):

2. Սերմարանների հողամասերի համար վերցնել ցանաքաշրջանառության, մոլախոտերից ազատ դաշտերը: Դարնանացանի կուլտուրաներն ամբողջապես ցանել շարքացանով ցրտահերկ կատարված հողամասերում: Սերմարանները քաղհանել առնվազն 2-3 անգամ, այն հաշվով, վոր, նախքան լուրս գցելը, վոչ մի մոլախոտ չմնա:

3. Սերմարանները հնձել լրիվ հասունացման շրջանում, խուրձ կապել և բարդոց ղնել դաշտում, փոխադրումը կատարել հընձից վոչ ուշ քան 3 որ հետո, Գյուլաշը դիզել ախտահանված կալում և կալսումն սկսել հնձից 5-7 որ հետո:

4. Սերմերը դաել սերմագտիչով և նրա առաջին տեսակը փոխադրել պահեստը՝ 12—15 տոկոս խոնավություն ունենալու մոմենտին:

Պահեստները պետք է լինեն չոր, լուսավոր և նախորոք ախտահանված:

5. Սերմացուն պետք է պահել ամբարում վոչ ավելի քան յերկու մետր բարձրության շերտով:

6. Սերմարաններում կատարել տեսակավոր քաղհան:

VII

ՊԱՅՔԱՐ ՎՆԱՍԱՏՈՒՆԵՐԻ ԴԵՄ

1. Վնասատուների դեմ տանել սխտեմատիկ պայքար, յուրաքանչյուր կոլտնտեսությունում կազմակերպել ազդանշանային կետեր, ունենալով ազրոթղթակիցներ:

2. Մկներ, դաշտային կրծողներ, մորեխներ յերևալու դեպքում կազմակերպել դրանց դեմ պայքարող հատուկ շտաբներ, ձեռք բերել համապատասխան դեղորայք և կարճ ժամանակում ավարտել այդ պայքարը:

3. Վնասատուներին լիովին վնջահասցնելու համար, բոլոր տեսակի հացահատիկային պահեստները, հորերը, ամբարներն և այն տեղերն ուր պահվում և հացահատիկն ախտահանել քլորոպիկրինով, նավթակրային եմուլսիայով, ծծումբով, նայած թե ինչ աստիճանի յեն վարակված: Ախտահանումից առաջ դատարկել պահեստները և ամբարները, ինչպես նաև ախտահանել բոլոր տեսակի տարաները, կալսիչները, պարեկերը, սայլերը, կամերը և բոլոր ինվենտարը:

4. Հացահատիկային սերմացուների ախտահանման համար կազմել հատուկ արձանագրություն՝ գյուղատնտեսի, կոլտնտվորչության նախագահի և բրիգադիրների ստորագրությամբ:

VIII

ԲԵՐԲԱՀԱՎԱՐԸ ՅԵՎ ՊԱՅԳՄԱՐ ԿՈՐՈՒՍՏՆԵՐԻ ԴԵՄ

1. Սերմացույի համար պետք և ունենալ հատուկ բաժանմունքներով, չոր, միջանցիկ քամիներից և վնասատուներից ղեքծ պահեստներ:

2. Արգելվում և սերմ-ֆոնդերն այլ նպատակների համար հատկացված հացահատիկի հետ պահելը:

3. Բերքահավաքի գյուղատնտեսական գործիքները և մեքենաները վերանորոգել, կարգավորել մինչև մայիսի 20-ը և լրացնել դրանց պակասը:

4. Վերանորոգել և կարգավորել գյուղամիջյան և դաշտամիջյան ճանապարհներն ու կամուրջները, վոչ ուշ քան հունիսի 20-ը:

5. Կատարել տարաների ու պահեստների անհրաժեշտ վերանորոգում, մաքրել և ինվենտարիզացիայի յենթարկել պահեստները:

6. «Ուկրաինկայի» և «Դեկֆի» (քուկ) տեսակի ցանքերը հնձել մոմային հասունացման շրջանում՝ 3-5 որվա ընթացքում, իսկ

տեղական աշնանացան սպիտակահատ, դարա-
ղըլզի, սպիտակ թորբաշ տեսակի ցանքերի
բերքը հավաքել 5-ից—8 որվա ընթացքում:

7. Բերքահավաքին զուգընթաց կազմա-
կերպել հասկերի հավաքում:

8. Հնձի հետ զուգընթաց խուրձներ կա-
պել և բարդոց դնել՝ հասկերը դեպի ներս,
մեջքի վրա, չի թույլատրվում 3 որից ավելի
դաշտում թողնել հնձած հացահատիկը:

9. Կազմակերպել բարդոցներին տեղափո-
խումը, դեզ դնելն ու քյուլաշի կախումը:
Կալերի համար ընտրել գյուղից հեռու տա-
փարակ, հարթ վայրեր: Նախորոք պատրաս-
տել կալի տեղը, ջրի, հարթել, սվաղել և
աշնակես անել, վոր ճեղքվածքներ չառաջա-
նան և ապա կալի յերեսն այրել (ախտա-
հանել):

10. Կազմակերպել հակահրդեհային միջոց-
ներ—ձեռք բերել հրդեհաշեջ մեքենաներ և
գործիչներ: Կալերի շրջակայքում ունենալ
ջրով լի տակառներ և առուներ: Բյուլաշի
դեզերը դնել կալիչներից հինգ մետր հե-
ռավորության վրա:

11. Բերքը պահել 12-15 աստիճանից վոչ

ավելի խոնավությամբ, իսկ ավելի խոնավ
լինելու դեպքում, ախ չորացնել, ապա նոր
պահեստ լցնել:

12. Կախումն ավարտել վոչ ուշ, քան բեր-
քահավաքից 10—15 որ հետո:

13. Հարզը խնամքով տեղափոխել հատուկ
մարագները և ծածկի տակ, վոչ ուշ քան
քամհարելուց 1—2 որ հետո:

14. Առվույտի, կորնդանի և բնական խոտ-
հարքների խոտը հնձել մասսայական ծաղ-
կումից հետո, խնամքով չորացնել դաշտում
և առանց կորուստի տեղափոխել գյուղ 1—2
որվա ընթացքում:

IX

ԱՇՆԱՆԱՍՏՆԻ ՀՈՂԻ ՆԱԽԱԳԱՏՐԱՍՏՈՒՄԸ ՅԵՎ ՑՐԱՍՆԵՐԻ

1. Գարնանացանի ընթացքում կատարված
վաղ ցեղերը, միջին և ուշ ցեղերն ոգտագոր-
ծել աշնանացանի համար, նախորոք կատա-
րելով կրկնավար:

2. Վոչ մի դեպքում չի թույլատրվում աշ-
նանացան կատարել ցիլ Հարված հողի վրա:

3. Զրոյի հողամասերում կատարել արաթ՝

կավային, սպիտակ հողերում (Աշնակ, Ն. Թալին, Վ. Թալին, Յեշիլ, Ազարակ գյուղերում և Այնալույի, Ներքին և Վերին Ղարա-գոյմաղների ներքին հողերում և այլն), իսկ լեռնային հողերում ցանել և ապա ջրել:

4. Աշնանացանի և հաջորդ տարվա գարնանացանի սերմացուն զտել կալում, այն պահելով չոր պահեստներում, վորակական անալիզը հասցնելով պետական կոնդիցիային:

5. Աշնանացանը կատարել գյուղախմբերի ագրո-կոնֆերանսների կողմից առաջադրված սերմացուների տեսակներով՝ սպիտակահատ, դարաղլչդ, սպիտակ թորբաշ:

6. Յանքի ընթացքում, ըստ հողբաժնի կողմից տրված պլանի, հողերը հարյուր տոկոսով մաքրել քարերից:

7. Աշնանացանի սերմացույի ցանքի նորման սահմանել մեկ հեկտարի համար՝ շաքճացան 1,5 ցենտներ, շաղացան 1,7 ցենտներ, աշնանացան վիկայի համար՝ շաքճացան 1,3 ցենտներ, շաղացան 1,5 ցենտներ (առանց գարու կամ վարսակի խառնուրդի): Այս նորմաները վերաբերում են բոլոր յենթաշրջաններին:

8. Աշնանացանն սկսել առաջին յենթաշրջանում՝ սեպտեմբերի 10-ից, 2-րդ յենթաշրջանում՝ սեպտեմբերի 5-ից, 3-րդ յենթաշրջանում՝ ոգոստոսի 25-ից և 4-րդ յենթաշրջանում՝ ոգոստոսի 30-ից ու բոլոր յենթաշրջաններում ավարտել 6—9 աշխատանքային որում:

9. Ցրտահերկն սկսել անմիջապես հնձին զուգահեռ, նախորոք կատարելով խողանավար, վորից 25—30 ու հետո կատարել խորվար, այն հաշվով, վոր այդ բոլոր յենթաշրջաններում ավարտվի վոչ ուշ քան հոկտեմբերի 10-ը:

10. Ցրտահերկը թողնել ակոսային դբու-թյամբ:

X

Ծ Ա Ռ Ս Ն Կ Ո Ի Մ

1. Նոր ծառերի տնկման աշխատանքներն սկսել մարտի 10-ից և ավարտել վոչ ուշ քան դաշտային աշխատանքների սկզբվելը:

2. Պաղատու ծառեր տնկել՝ Վ. Թալինի, Ն. Թալինի, Աշնակի, Ն. Ղարաղոյմաղի,

Այնալույի, Մենքերանի, Յեշիլի, Ագարակի, Մաստարայի, Գոյզլույի, Դադալույի և Ն. Աղջադալայի կոլտնտեսութեանների հողերում և կոլտնտեսականների տնամերձ հողամասերում:

3. Գարնանը և աշնանը բուժել պտղատու ծառերը, ձևավորել ու կտրտված ճյուղերն այգուց դուրս տանել: Հավաքել թափված տերեւները, մաքրել պտղատու այգին և առանձին վայրում հավաքված տերեւներն այրել:

4. Խստիվ կերպով արգելել ծառերն առանց թույլտվութեան կտրելն ու պտղատու այգիներում անասուններ արածացնելը:

5. Պտղատու տունկերը ջրել տնկելու որովա յերեկոյան, կամ վոչ ուշ քան հաջորդ օրը վաղ առավոտյան:

6. Այգիները պարարտացնել՝ դոմաղբով, տնային աղբով և մոխիրով:

7. Պտղատու այգիները ջրել՝ առաջին անգամ մինչև ծառերի ծաղկելն — ապրիլի 15-ից մինչև մայիսի 20-ը, յերկրորդ անգամ՝ հունիսի 15-ից մինչև հուլիսի 10-ը, իսկ յերրորդ անգամ՝ ոգոստոսի 15-ից

սկսած, չորրորդ անգամ՝ սեպտեմբերի 10-ից սկսած: Այգիները, փորելուց մեկ ամիս հետո, ջրել, պահպանելով նույն ժամկետները:

8. Մինչև ծառերի ծաղկելը, ծառերի տակ գտնվող բոլոր տեսակի մոլախոտերն արմատախիլ անել և դուրս տանել սյգուց:

9. Պտուղներով ծանրաբեռնված ծառերի ճյուղերի տակ խճմար (հենարան) տալ — հուլիսի 20-ից մինչև ոգոստոսի 10-ը:

10. Ծառերի վրա մնացած հիվանդոտ և միջատներից վնասված պտուղները խնամքով հավաքել ու այգուց դուրս տանել:

11. Ծառերի բնինն ու հաստ ճյուղերը մաքրել վնասատուներից և զբանց հեռացնել այգուց:

12. Նորատունկ պտղատու ծառերը ջրել 20 օրը մեկ անգամ: Նորատունկ այգիների ջրելը սեպտեմբերի 25-ից հետո արգելել: Ամառվա ընթացքում, յերկու անգամ ջրելուց հետո, պարտադիր կերպով ծառերի բների շուրջը փխրեցնել:

13. Տերեւաթափից անմիջապես հետո կատարել աշնան բուժումը հինգ տոկոսանոց յերկաթ արջասպի լուծույթով:

14. Անդրուշությամբ, կամ գիտավորությամբ ծառերը փչացնողները, կամ նորատունկները կտրողները կառուցանվեն մինչև հիսուն ուրլի գումարով, կամ կյենթարկվեն մինչև 15-որչա հարկադիր աշխատանքի:

15. Աշնակի և Վ. Թալինի կոլտնտեսությունների տնկաբանների խնամքը, պահպանումը և հետագա զարգացման պատասխանատվությունը դնել Աշնակի և Վ. Թալինի գյուղխորհուրդների և կոլտնտվարչությունների նախագահների վրա:

XI

ԽՈՍԱՔՈՒՅՍԵՐԻ ՍԵՐՄԱՆՔՈՒԹՅՈՒՆԸ

1. 1938 թվին խոտաբույսերի տարածությունները լավորակ սերմերով ապահովելու նպատակով պարտադիր համարել և առանձնացնել նախկին տարիների կորնզանի հանքերից 300 հեկտար, իսկ վիկայի ցանքերից՝ 50 հեկտար:

2. Սերմացույի ցանքերի նկատմամբ սահմանել հատուկ հսկողություն և խնամք:

Խիստ պատասխանատվության յենթար-

կել սերմացու ստանալու նպատակով թողած հրապարակների խոտը հնձող կոլտնտվարչություններին և առանձին անձանց:

3. Կորնզանի սերմացույի տարածությունը վաղ զարնանը պարարտանցել խառն աղբով, փոշիով և անմիջապես զիգզագել, յերկուսից-յերեք անգամ ջրել և հետագայում կատարել դաշտային հետադոտություն, տալով համապատասխան փաստաթուղթ:

4. Սերմացու կորնզանի հունձը կատարել ցողունների ներքին և միջին սերմերի հասունացման շրջանում:

5. Սերմացույի հունձը կատարել առավոտյան ցողի ժամանակ, մանր խուրձեր կապել և խուրձերը կանգնեցնել հասկերը դեպի վեր (խուրձերը կանգնեցնել խաչածեղ), մեկից-յերկու որ հետո, առավոտյան ցողի ժամանակ, խուրձերը տեղափոխել կալը և չորացնելուց հետո դիզել:

6. Դիզելուց 8-10 որ հետո, կամով կամ կալսիչ մեքենայի միջոցով կալսել, սերմացուն զտել սերմազտիչով, չորացնել, տեղափոխել միանգամայն չոր և ապահովված պահեստներ:

7. Միայն հողբաժնի և ՄՏԿայանի մասնագիտական հատուկ հանձնաժողովի թույլտրվածությամբ կարելի չե վարել կորնզանի և առվույտի այն հողամասերը, վորոնք բուլտովին կտրվել և անպետքացել են: Այդ դեքսլում պետք և կազմել համապատասխան արձանագրություն:

XII

ՅԱՆՔԱՆՐԱՅԱՆԱՌՈՒԹՅՈՒՆ

1. 1937 թվին ցանքաշրջանառություն անցկացնել 21 կոտնտեսությունում:

2. Ցանքաշրջանառություն կիրառված կոտնտեսություններում հսկողություն սահմանել չխախտելու ցաքնաշրջանառության կանոնները և ցանքը կատարել միմիայն համաձայն փոխանցիկ տախտակի:

3. Պարտավորեցնել կոտնավարչություններին ցանքաշրջանառության դաշտերը նախազծելիս հատուկ հանձնաժողովներ կազմել՝ հողաշինարարի և գյուղատնտեսի հետ դաշտում վորակավորելու հողերը:

XIII

ՆԻՏՐՈՂԻՆԱՅՈՒՄ

1. 1937 թվի դարնանացանի ժամանակ նիտրոգինացման յենթարկել ցանվելիք կորնզանի և վիկայի սերմերը:

2. Նիտրոգինացման աշխատանքները կատարել գյուղատնտեսների հատուկ ցուցմունքներով և նրանց անմիջական ղեկավարվածությամբ:

Սույն պարտադիր վորոշման հսկողությունը դնել դյուղխորհուրդների և միլիցիայի շրջանային բաժանմունքի վրա, վորոնց իրավունք և վերապահվում տուգանել այն անձանց, վորոնք կխախտն կարգը:

Սույն պարտադիր ագրո-տեխնիկական կանոնները խախտող անձանց յենթարկել վարչական տուգանքի մինչև 50 ռ. գումարով, կամ մինչև 15-որյա հարկադիր աշխատանքի, իսկ պաշտոնական անձանց յենթարկել կարգապահական և դատական պատասխանատվության:

Պարտադիր ագրո-տեխնիկական կանոն-

ների կիրառման պարբերական ստուգումը
դեռևս գյուղխորհուրդներին կից ցանքերի վո-
րակն ստուգող հանձնաժողովների, հողբաժնի
և ՄՏԿայանի գյուղատնտեսների վրա:

Գյուղխորհուրդների և միլիցիայի շրջա-
նային բաժանմունքի վորոշումների վերա-
բերյալ բողոքող, անձանց իրավունք և վե-
րապահվում 5 որվա ընթացքում բողոքար-
կել շրջանային գործադիր կոմիտեյի նախա-
գահությանը:

ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ.—Շրջագործկոմի նա-
խագահությանը բողոքարկելը չի կասեց-
նում ներգործական մեջոցների գործա-
դրումը:

Սույն պարտադիր ագրո-տեխնիկական
կանոններն ուժի մեջ են մեկ տարի ժամա-
նակով՝ 1937 թվի հունվարի մեկից մինչև
1938 թվի հունվարի մեկը:

Թալիների Երջանային գործադիր
կոմիտեյի նախագահ՝
Ա. ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ

Թալիների Երջանային հողբաժնի
վարիչ՝ Մ. ԿԻՐԱԿՈՅՅԱՆ

Թալիների Երջանային հողբաժնի
ավագ գյուղատնտես՝
Մ. ՍԱՅԱՐՅԱՆ

Սրբազրէշ՝ Ս. ՆՈՐՅԱՆ

Վ. Թալին, «Բ. ԴՐՈՇՈՎ»-ի տպարան

Քաղկեդոնի լիազօր Լ.—9562

Տիւրած՝ 1000 ուր.

198

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0276868

14 719